

KARTA PRZEDMIOTU (ZAJĘĆ)

Kod przedmiotu (zajęć): 0913.4.PIEL2.C.OiETwLZDiP

Nazwa przedmiotu (zajęć) w języku polskim: **Opieka i edukacja terapeutyczna w leczeniu żywieniowym dojelitowym i pozajelitowym**

Nazwa przedmiotu (zajęć) w języku angielskim: **Care and therapeutic education in enteral and parenteral nutrition therapy**

1. Usytuowanie przedmiotu (zajęć) w systemie studiów

1.1. Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
1.2. Forma studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
1.3. Poziom studiów	II stopień
1.4. Profil studiów	praktyczny
1.5. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu (zajęć)	dr n.o zdr. Renata Florek
1.6. Kontakt	renata.florek@ujk.edu.pl

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu (zajęć)

2.1. Język wykładowy	polski
2.2. Wymagania wstępne	Wiedza z anatomii, chirurgii i pielęgniarstwa chirurgicznego

3. Szczegółowa charakterystyka przedmiotu (zajęć)

3.1. Forma zajęć	wykłady, ćwiczenia, symulacje
3.2. Miejsce realizacji zajęć	Budynki UJK
3.3. Forma zaliczenia zajęć	Zaliczenie (symulacje), zaliczenie z oceną (wykład, ćwiczenia)
3.4. Metody dydaktyczne	Wykład aktywizujący, praca w grupach, próba pracy
3.5.a. Wykaz literatury podstawowej	1.Suliga E, Koziół D, Głuszek-Osuch M. i in. Wielkie Problemy Geriatryczne, t. 2. Zaburzenia stanu odżywienia u osób w starszym wieku diagnostyka i postępowanie terapeutyczne. Wydawnictwo : Uniwersytet Jana Kochanowskiego. Kielce 2022. 2.Bartoszewska L, Majewska K, Matras P. Żywnienie dojelitowe i pozajelitowe. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa 2023. 3. Książyk J. Zalecenia leczenia żywieniowego u dzieci 2025. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa 2025. 4. Szczygieł B. Niedożywienie związane z chorobą. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2011.
3.5.b. Wykaz literatury uzupełniającej	1. Szostak-Węgierek D. Żywnienie osób. Starszych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa 2020 2. Pertkiewicz M, Korda T. Standardy żywienia pozajelitowego i żywienia dojelitowego. Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 2005.

4. Cele, treści i efekty uczenia się

4.1. Cele przedmiotu (zajęć) (z uwzględnieniem formy zajęć)

Wykłady

C1. Student przyswoi wiedzę na temat metod leczenia żywieniowego enteralnego i parenteralnego u dzieci i dorosłych, w tym wskazania, przeciwwskazania i dostosowanie do potrzeb pacjenta.

C2. Student pozna zasady współpracy multidyscyplinarnej w zespole żywieniowym oraz rolę pielęgniarki w planowaniu, realizacji i monitorowaniu terapii.

C3. Student nauczy się stosować narzędzia oceny stanu odżywienia oraz algorytmy zapobiegania niedożywieniu szpitalnemu.

Ćwiczenia

C1. Student potrafi przeprowadzić ocenę stanu odżywienia z użyciem standaryzowanych narzędzi (np. NRS-2002, SGA, MUST) na podstawie klinicznych opisów przypadków oraz analizować ordynowanie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia.

C2. Student opracuje i przeprowadzi edukację pacjenta oraz rodziny w zakresie żywienia dojelitowego w warunkach domowych, pielęgnacji dostępu (np. PEG, G-tube) oraz zapobiegania powikłaniom (np. infekcje, niedrożność).

C3. Student opanuje techniki pielęgnacji dostępu naczyniowego (porty, CVC, PICC, dostęp obwodowy), edukację rodziny w zapobieganiu powikłaniom pozajelitowym oraz monitorowanie terapii w warunkach domowych i szpitalnych.

Symulacje medyczne

C1. Student zastosuje praktycznie różne techniki żywienia dojelitowego i pozajelitowego, zapobiegając powikłaniom oraz udokumentuje swoje działania.

4.2. Treści programowe (z uwzględnieniem formy zajęć)

Wykłady

1. Leczenie żywieniowe : metody leczenia żywieniowego u dzieci i dorosłych (enteralnego i parenteralnego), wskazania, przeciwwskazania oraz dostosowanie do potrzeb dziecka i dorosłego Ocenę stanu odżywienia (NRS-2002, SGA) i profilaktykę powikłań metabolicznych.
2. Zasady współpracy pielęgniarki z zespołem żywieniowym w planowaniu terapii. Struktura zespołu multidyscyplinarnego (lekarz, dietetyk, farmaceuta, pielęgniarka), rola pielęgniarki w komunikacji i dokumentacji. Omówienie algorytmów ESPEN i polskich zaleceń w zapobieganiu niedożywieniu szpitalnemu.
3. Techniki i rodzaje żywienia dojelitowego: realizacja i profilaktyka powikłań.
4. Żywienie pozajelitowe u dziecka i dorosłego: wskazania, techniki i monitorowanie. Analiza wskazań (niewydolność jelit, przetoki), składu mieszanek (AA, lipidy, glukoza) i dostępu naczyniowego (CVC, PICC).
5. Profilaktyka powikłań w żywieniu sztucznym: rola pielęgniarki w zespole terapeutycznym. Aspekty prawne w leczeniu żywieniowym. Kompetencje pielęgniarki, dokumentowanie, zasady refundacji.

Ćwiczenia

1. Ocena stanu odżywienia z użyciem standaryzowanych narzędzi w oparciu o kliniczne opisy przypadków.
2. Edukacja pacjenta i rodziny w zakresie żywienia dojelitowego w warunkach domowych.
3. Pielęgnacja dostępu (np. typu PEG, G-tube) i zapobieganie powikłaniom pozajelitowym – edukacja rodziny.
4. Pielęgnacja dostępu (np. port naczyniowy, dostęp centralny, dostęp obwodowy) – edukacja rodziny.
5. Ordynowanie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia. Analiza w odniesieniu do przypadków klinicznych wybranych przez prowadzącego (np. mukowiscydoza u dziecka, rak trzustki u dorosłego, oparzenia).

Symulacje medyczne

1. Pielęgnowanie pacjenta dorosłego z oparzeniem 30% z NJ i PICC – mieszane żywienie. Powikłanie: zatkanie NJ.
2. Postępowanie pielęgniarki wobec pacjenta z udarem na PEJ – długoterminowe żywienie enteralne.
3. Postępowanie pielęgniarki wobec dziecka przebywającego w oddziale gastroenterologii dziecięcej, zaostrzenie Crohna, sonda NG ENFit od 3 dni, podejrzenie niedożywienia. Opieka nad dzieckiem. Zalecenia dla opiekunów prawnych.

4.3. Efekty uczenia się realizowane w ramach przedmiotu (zajęć)

Efekty przedmiotowe (symbol)	Student, który zaliczył przedmiot (zajęcia)	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się
------------------------------	---	---

w zakresie wiedzy zna:

W01	metody leczenia żywieniowego dziecka i dorosłego, zasady współpracy z zespołem żywieniowym w planowaniu i realizacji metod, technik oraz rodzajów żywienia dojelitowego i pozajelitowego w ramach profilaktyki powikłań;	PIEL2P_B.W48
-----	--	--------------

w zakresie umiejętności potrafi:

U01	wykorzystywać standaryzowane narzędzia w przeprowadzaniu oceny stanu odżywienia pacjenta;	PIEL2P_B.U62
U02	monitorować stan ogólny pacjenta w czasie leczenia żywieniowego w różnych stanach klinicznych;	PIEL2P_B.U63
U03	przewodzić żywienie dojelitowe z wykorzystaniem różnych technik, w tym pompy żywieniowej i żywienia pozajelitowego drogą żył centralnych i obwodowych;	PIEL2P_B.U64
U04	obsługiwać port naczyniowy, dostęp centralny, obwodowy, przezskórną endoskopową gastrostomię (PEG), przezskórną endoskopową jejunostomię (PEJ) oraz zgłębnik do żołądka lub zgłębnik dojelitowy;	PIEL2P_B.U65
U05	edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie prowadzenia żywienia dojelitowego lub pozajelitowego, obsługi i pielęgnacji dostępu żywieniowego oraz postępowania zapobiegającego powikłaniom żywienia dojelitowego i pozajelitowego;	PIEL2P_B.U66
U06	samodzielnie ordynować środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego w określonych stanach klinicznych oraz wystawiać na nie recepty;	PIEL2P_B.U67

w zakresie kompetencji społecznych:

K01	ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne;	PIEL2P_K.5
-----	--	------------

4.4. Sposoby weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się realizowanych w ramach przedmiotu (zajęć)

Sposób weryfikacji (+/-)

Efekty przedmiotowe (symbol)	Zaliczenie z oceną	Kolokwium *	Projekt*	Aktywność na zajęciach*	Praca własna*	Praca w grupie*	Próba pracy *
------------------------------	--------------------	-------------	----------	-------------------------	---------------	-----------------	---------------

Forma zajęć

1: 2:	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	Sym
W01	+							+			+										+
U01											+						+				+
U02																					+
U03																					+
U04																					+
U05								+			+						+				+

U06								+								+				+
K05										+						+				+

Adnotacja. 1: forma zajęć; 2: efekty uczenia się;

Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Forma zajęć:

WYKŁAD (W) (w tym zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość)

Ocena	Kryterium oceny
3,0	Zaliczenie kolokwium/ testu egzaminacyjnego weryfikującego osiągnięcie efektów kształcenia w zakresie wiedzy na poziomie od 60 do 67%
3,5	Zaliczenie kolokwium/ testu egzaminacyjnego weryfikującego osiągnięcie efektów kształcenia w zakresie wiedzy na poziomie od 68 do 75%
4,0	Zaliczenie kolokwium/ testu egzaminacyjnego weryfikującego osiągnięcie efektów kształcenia w zakresie wiedzy na poziomie od 76 do 83%
4,5	Zaliczenie kolokwium/ testu egzaminacyjnego weryfikującego osiągnięcie efektów kształcenia w zakresie wiedzy na poziomie od 84 do 91%
5,0	Zaliczenie kolokwium/ testu egzaminacyjnego weryfikującego osiągnięcie efektów kształcenia w zakresie wiedzy na poziomie 92% i więcej

Forma zajęć:

ĆWICZENIA (C) (w tym zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość)

Ocena	Kryterium oceny
3,0	Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, projekt/odpowiedzi chaotyczne, konieczne pytania naprowadzające
3,5	Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, projekt/odpowiedzi usystematyzowane, wymaga pomocy nauczyciela
4,0	Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, projekt/odpowiedzi usystematyzowane, samodzielne. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach typowych.
4,5	Zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o podane piśmiennictwo uzupełniające. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach nowych i złożonych
5,0	Zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o samodzielnie zdobyte naukowe źródła informacji.

Forma zajęć:

Symulacja medyczna (SYM) (w tym zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość)

Ocena	Kryterium oceny
3,0	Symulacja medyczna-100% obecności Oddział: Próba pracy 61%-68%*;
3,5	Symulacja medyczna-100% obecności Oddział: Próba pracy 69%-76%*;
4,0	Symulacja medyczna-100% obecności Oddział: Próba pracy 77%-84%*;
4,5	Symulacja medyczna-100% obecności Oddział: Próba pracy 85%-92%*;
5,0	Symulacja medyczna-100% obecności Oddział: Próba pracy 93%-100%*;
	*Kryteria oceny „Próby pracy” (0-100 punktów): 1. Przestrzeganie zasad i technik wykonywanych zabiegów i ich dokumentowania (0-10 pkt.) 2. Samodzielność i pewność w podejmowaniu decyzji w poszczególnych etapach procesu pielęgnowania chorego (0-10 pkt.) 3. Dostosowywanie interwencji do sytuacji indywidualnej pacjenta i rozpoznanych problemów (0-

	10 pkt.) 4. Prowadzenie rozmowy z pacjentem oraz stosowanie technik komunikowania terapeutycznego (0-10 pkt.) 5. Zaangażowanie w proces pielęgnowania chorego (obserwację, opiekę, aktywizację, zapewnienie bezpieczeństwa) oraz umiejętność pracy w zespole (0-10 pkt.) 6. Dokumentowanie sytuacji zdrowotnej pacjenta i realizowanej opieki (0-10 pkt.) 7. Przekazywanie informacji o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutyczno-opiekuńczego z uwzględnieniem ustnego raportu pielęgniarzkiego opartego o metodę procesu pielęgnowania (0-10 pkt.) 8. Wykorzystywanie wiedzy teoretycznej w praktyce klinicznej (do obserwacji i interpretacji objawów choroby i powikłań leczenia; obserwacji zachowań pacjenta oraz przewidywania ich skutków; planowaniu opieki) (0-10 pkt.) 9. Przestrzeganie postaw etycznych w pracy z pacjentem i jego rodziną oraz praw pacjenta (0-10 pkt.) 10. Krytyczna ocena podejmowanych zadań i prezentowanych postaw (0-10 pkt.)
--	---

5. Bilans punktów ECTS – nakład pracy studenta

Kategoria	Obciążenie studenta: studia stacjonarne	Obciążenie studenta: studia niestacjonarne
LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA (GODZINY KONTAKTOWE)	40	40
Udział w wykładach*	15	15
Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach*	15	15
Udział w symulacji medycznej *	10	10
SAMODZIELNA PRACA STUDENTA (GODZINY NIEKONTAKTOWE)	10	10
Przygotowanie do wykładu*		
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium*	2	2
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium*	5	5
Zebrać materiałów do projektu, kwerenda internetowa*	3	3
Opracowanie prezentacji multimedialnej*		
Inne (jakie?)*		
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	50	50
PUNKTY ECTS za przedmiot (zajęcia)	2	2

*niepotrzebne usunąć

Przyjmuję do realizacji (data i czytelne podpisy osób prowadzących przedmiot (zajęcia) w danym roku akademickim)

.....